

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző:

Cím: *Szakállát szárítja télen a propellerkapitány*

Forrás: *Uj Nemzedék*

Bn

(Hely)

1924. 12. 25.

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Ol)

Hely

Idő

Személy

385.63

'1924'

Szakállát szárítja télen a propellerkapitány

Befagyott hosszujáratu kapitányok — Jocó és a rác hajóstiszt

— Az Uj Nemzedék tudósítójától. —

Mit csinál télen a propellerkapitány? Az Arpád-utca—Batthyányi-tér, vonalon parancsnokló vizi farkas a nyáron át buzgón dörmögi csillogó rézsövébe a titokzatos *Előrel Hátral!* parancsszavakat, gyakran nyul a végső eszközhöz, amidőn megrántja lábával a csengődrótot, míg néha tenyerével ernyőzi a szemét: nézi a fodrozó vizet, a tulsó partot, szimatol, nem jön-e vihar, tornádó, tájfun, vagy bóra. Megkérdi tőle egy utas:

— Kapitány ur, mennyi idő alatt érünk át? Mire ő fürge képpillantást vet a horizontra, majd méltósággal jelenti ki:

— Ha nem változik az idő, akkor három perc alatt átkelünk!

Mit csinál télen?

De mit csinál télen? Télen át pihen. Amint a zajló jég az újpesti kikötőbe parancsolja bárkáját, ő visszavonul a Vizivárosba és nagy buzgalommal a szakállát szárogatja. A hajóstársaság behívja ugyan szolgálatra, de ez üres formaság csupán, amit a társaság épp úgy tud, mint a propellerkapitány. Mit is csinálna dohos hivatalszobában ő, a Duna hőse? Vész

és veszedelem ellen megóvni a hajót, a Margit-híd—Vámház vonalon kimanővrozni a zátonyokat és szírteket, a vasárnap délutáni hajót megóvni az elmerüléstől, vagy nyílt vízre merészkedni a legvadabb hullámverés idején is — igen ez számára való föladat, de tollal, papírossal pizmogni, nem, köszöni szépen. Ő férfias munkára született!

A félhosszu hajóskapitány

A félhosszu hajóparancsnokok, akik Budapesttől egészen Dömösig is merészkednek és két füvegházikó között sétálgatva, aranygombos kékkabátjukat és vakítóan fehér nadrágjukat bémultatják, miközben alkalomadtán beállanak a szélbe, hogy festőien és marconán libegjen a szakálluk, ezek a vakmerő norma-

nok szintén pihennek decembertől márciusig. A telet többnyire arra használják, hogy hosszú és hátborzongató történeteket meséljenek hajóskalandjaikról. (Minél rövidebb a járat, annál borzalmasabb a történet.)

Nem rossz hajóskapitánynak lenni télen! — gondolná bárki, pedig néha igazán rossz. Minden évben megesik, hogy egy-két vontatógőzös a megrakott uszályokkal együtt befagy a nyílt Dunán. Utközben meglepi a zajló jég és akkor menekülni kell. Jégmentes öblöt kell fölfedezni a hajózási térképen és az öblben azután megkezdődik a Robinson-élet. Ott rostokol az egész hajónép, migcsak el nem takarodik a jég és néha bizony két kilométert is kell kutyagolni a megfagyott és behavazott országuton egy korty ital, vagy némi harapni való után. Legutóbb az Achilles nevű vontatógőzös fagyott be kegyetlenül, tizenkét megrakott uszályal együtt. A parancsnok a dunaszekcsői öblöbe (kel. hosszúság 35, 36', 9' és déli szélesség 24, 5' 87") vezényelte flottáját és ott rekedt egész télen át. Ott csücsült Karácsony estéjén, Szilveszterkor, Háromkirályok napján, közben szárcsákra vadászott és mint Amuniben tette, megírta befagyásának történetét.

Hajó a buzában

A kollégák persze egész nyáron át nevetnek a histórián, pedig befagyott a Dunán nem szégyen, csak pech, hanem a hajóval buza-

tábla közepén kikötni, az mdr nem pech, hanem szégyen. Ez is megesett A... Kálmánnal, le ez előtt huszonöt esztendővel. Történt pedig nagy eset 1900 tavaszán. A... Kálmán Or-

sováról igyekezett fölfelé, de nagy volt az áradás; partot semerre nem látott, boldondjába nem akart nekiindulni, nehogy valahol Konstantinápolynál kössön ki, így hát megindult az ösztöne után és horgonyt vetett, amikor azt hitte, hogy jóhelyt jár. Öt nappal utóbb letakarodott az ár és akkor derült ki, hogy *A... Kálmán bátyánk egy buzatábla kellős közepén kötött ki. Pont ötven méterre találta magát a Duna partjától és a hajót szegyen szemre bivalyokkal kellett a vizre vontatni. Á... Kálmán, aki egyébként Tisza Kálmán protekciójával végzett földesurból lett hajóstiszt, e kaland óta tájára se néz a Dunának.*

Hanem az a hajóstiszt, aki szerencsésen hazajut, az vigan él ám. Ha elunja magát, kiballag Óbudára és megnézi, haladnak-e a hajó tatarozásával és amikor már hosszú rá a pihenés, a szép, napsütéses, februári délelőttön fölszakad belőle a sóhajátás:

— *Ha nem lett volna a sok buta fagy, milyen szépen lemehetnek ma akár Orsováig!*

A legdrágább énekesek

Télen nyaralnak a hajóskapitányok. Esténként — már inkább az öregebb generáció — valamelyik tabáni kiskocsmában igyekeznek megszerezni a hajó megszokott ingásának legalább az illúzióját. *Strachu* bácsi a legérdekesebb közöttük. Rác a származására és decembertől márciusig, vacsora után minden

este megjelenik a tabáni tanyán. Ő a téli törzsvendég és egész téli törzstársaságot szervezett maga köré. *Strachu* bácsi törzsszótára arról nevezetes, hogy az egész világon talán az egyetlen, amelynek idény alatt minden egyes tagja minden este megjelenik. *Strachu* bácsi ravasz stratagémát eszelt ki erre a célra. Aki nem jön el, annak *Jocó* cigány (szegény öreg a minap halt meg) elhuzza a nótáját,

amelyet minden megjelent törzstag torkaszakadtából énekel. Szól pedig a nóta minden törzstag számára a következőképpen:

*Ha a Pista itten vóna,
Róla nem szólna a nóta.
De mivelhogy nincsen itt a Pista,
Hát zsebre megy a lista.*

A lista *Poldi* bácsi, a kocsmáros zsebébe jut és szól a lista annyi liter borról, ahányszor *Jocó* a távollevő nótáját elhuzta. *Jocó* pedig a nótát annyiszor huzza el, ahányszor a társaság megszomjazik. Főnyereményi okon alól tehát egyetlen törzstag se mer elmaradni.